

VOJENSTVÍ DOMA A V CIZINĚ

V. J. Hauner:

Generál Moritz baron Auffenberg-Komarów.

Generál Auffenberg, který zemřel ve Vídni 18. května t. r., patřil mezi ony rakousko-uherské generály, kteří za války skutečně prokázali svoji schopnost vésti armádu k vítězství. Nebylo jich mnoho a mezi nimi Auffenberg byl facile princeps. Jeho výborné vojenské i všeobecné vzdělání, jeho srdečné a poctivé vystupování, jeho objektivnost i vůči osobním nepřítelům zjednaly mu sympatie zejména v kruzích parlamentních. Méně již v řadách vojinů a dvorních hodnostářů, s nimiž se vlastně potýkal po celou dobu své veřejné činnosti a kteří ho špinavou intrikou přivedli brzy po jeho válečných úspěších na lavici obžalovaných.

Generál Auffenberg narodil se v Opavě r. 1851 jako syn vysokého soudního úředníka. Vstoupiv do armády, sloužil jako mladý důstojník u 28. pěšího pluku (pražského) a účastnil se okupace Bosny jako důstojník generálního štábu. Býl později velitelem XV. sboru v Sarajevě a stal se na podzim 1911 ministrem války. Již tehdy se všeobecně vědělo, že generál Auffenberg není člověkem ad usum delphini; následník František Ferdinand měl na něho špatnou vzpomínku od r. 1910, kdy při podzimních manévrech v Čechách Auffenberg nad ním zvířel. Proto také jeho ministrování nebylo proň medem a trvalo dosti krátce, jen do jara 1913. Jako ministr byl dobře na svém místě; znaje zevrubně maďarskou a jihoslovanskou otázku, mohl následníkovi velmi prospěti v jeho tendencích po spravedlivějším soužití rakousko-uherských národů. Zdá se však, že nebyl v dobrém poměru ke Conradovi, jehož myšlenku preventivní ofensivy proti Italii neschvaloval a císaře Františka Josefa od ní odvracel.

Jinak však činil vše možné, aby Rakousko-Uhersko na budoucí válku, kterou rovněž předvídal, bylo dobře připraveno. Za jednu z největších zásluh se mu přičítá, že v lednu 1912 bez vědomí a souhlasu delegací objednal od Škody 12 baterií 30,5 cm mořdřů s traktorovým pohonem. O dělech těch bylo jednáno již od r. 1907 a zkoumány vzory Kruppovy i Škodovy; když se technické komitě rozhodlo posléze definitivně pro vzor Škodův, vzal na sebe Auffenberg celou odpovědnost a mořdře u Škody objednal. Ježto továrna sama na spekulaci různé přípravné práce předem provedla, bylo možno již v září 1912 dodatí prvních 8 kusů, jež byly pak podrobeny nejprísnějším zkouškám. Po různých opravách byly další baterie objednány r. 1913, takže na počátku války bylo Rakousko-Uhersko po této stránce nejlépe připraveno, majíc obléhací dělo dostatečného účinku a dobré donosnosti, spolu se znamenitými vlastnostmi pohybovými.*)

*) Srv. článek plk. Polze ve „V. R.“ III. p. 196 seq.

Za světové války byl bývalý generální inspektor jmenován velitelem 4. armády, s níž podnikl podle plánu Conradova ofensivu do Ruska a to divergentně s 1. armádou Danklovou. Auffenberg v tuhé bitvě mezi 26. srpnem a 1. zářím zvítězil u Komarowa proti 5. ruské armádě Plehově a byl by mohl svého vítězství využít, neboť ruská armáda byla jím roztržena na dvě půle, z nichž jedna jen neobratností Auffenbergových podvelitelů unikla na Cholm, druhá pak byla vržena na Hrubieszów. Ježto však 3. a část 2. rakouské armády byly zatím poraženy v bitvách před Lvovem od Ruzského a Brusilova, bylo Auffenbergovi nařizeno 2. září zanechat pronásledování Rusů a obrátit frontu své armády na jih, aby buď rušil ruský útok jihozápadním směrem na Lvov prováděný, aneb, kdyby bylo potřeba, kryl na jihovýchod ústup 2. a 3. rakousko-uherské armády k Sanu. Poněvadž však odpor Rusů na východním křídle byl mnohem houževnatější než na západě a ve středu, otočila se 4. rakousko-uherská armáda příliš na západ a utvořila tak s 3. armádou Brudermannovou jednotnou frontu, ohnutou na severozápad, místo aby protivníku 3. armády, generálu Brusilovu, vpadla od severu do boku. A tak úsilí Conradovo, zachránit situaci poražených rakousko-uherských armád, nesetkalo se se zdarem. Auffenberg sám praví o tom: „Z udalostí, které se staly, hlavně z neúspěchů 2. a 3. armády, jakož i z převahy Rusů, bylo by bývalo správně vyvodit důsledky, t. j. shromáždit všechny čtyři armády na úplně vybudované linii sanské.“ Toho Conrad se však neodvážil, patrně aby se vyhnul morálním a politickým následkům, které byly by bývaly jistě nepříznivé, a změnil 7. září znovu svůj plán v tom smyslu, aby 4. armáda zůstala jako čep otočky státí mezi Magierowem a Ravou Ruskou, a aby místo ní 2. a 3. armáda se otočily soustředně proti Brusilovu a uchopily ho se dvou stran. K provedení tohoto nápadu však vůbec nedošlo, ježto ruské armády, zesílené novými sbory, počaly nyní vážně ohrožovati Woyrsche a Kummera v levém boku rakousko-uherské sestavy a rovněž Dankl pocítil tlak znovu zreorganisované 4. ruské armády, nyní pod velením Evertovým. Zatím Plehve se plnou silou vrhl na Josefa Ferdinanda, který měl chránit obrat 4. armády, a pravé křídlo Ruzského (3. ruská armáda), vrazilo severně od Ravy Ruské klín mezi Auffenberga a Josefa Ferdinanda. Tím zamýšlená Conradova operace byla úplně zhačena a rakousko-uherským armádám, jimž hrozil takto obchvat i průlom, nezbylo než 11. září ustoupit na San a později za Dunajec, což se stalo celkem šťastně, ale po obětování mnoha děl a tisíců zajatých. Při tom armáda Auffenbergova, i za ústupu dobře vedená, měla nejmenší ztráty. Přes to však byl její velitel 1. října zbaven velitelství a dále se války již nezúčastnil.

V dubnu 1915 byl pak dokonce zatčen, byv obviněn, že jako ministr prozrazoval různým agentům vojenská tajemství s úmyslem, aby s nimi spekulovali na burse. Soud, který se vlekl pak po řadu měsíců, je jednou z ostud bývalé monarchie; Auffenberg byl sice na konec rehabilitován a vrácen mu baronský titul, který obdržel po vítězství u Komarowa — odtud jeho přídomek — ale zůstal již v neaktivitě, věnuje se kritickým úvahám, jež zejména po válce uveřejňoval v různých rakouských, uherských a berlínských časopisech. Sepsal též dva větší spisy: *Aus Oesterreich-Ungarns Teilnahme am Weltkriege*, Berlin 1920 a *Aus Oesterreichs Höhe und Niedergang*, München 1921.

Generál Karel Rausch:

Topografie v branné výchově ve Francii.

„La puissance qui fera l'enseigner des l'École, la Gymnastique, la Topographie et le Tir, aura l'organisation militaire la plus solide“ heslo francouzské společnosti topografické. Tato společnost, založená již r. 1876 pod protektorátem ministerstva války jako společnost pro přípravu vojenskou, vzala na sebe úkol

zdarma vyučovati mládež, připravující se pro službu vojenskou, v topografii, jmenovitě v znalosti a čtení vojenských map.

K tomu účelu pořádá každoročně ve větších městech (vojenských střediskách) zvláštní kursy teoretické a praktická cvičení.

Program takového kursu v r. 1927 v Paříži byl tento: čtení a znalost mapy (měřítko, smluvené značky, znázorňování terénu, kilometrová síť souřadnicová), orientace v terénu podle mapy a busoly, zhotovování náčrtů (situačních, pochodové trati, znázorňování terénu, panoramatických náčrtů) a pod. Tato látka byla probírána v šesti teoretických přednáškách, a v šesti praktických, několikahodinových cvičeních. — Ve zvláštním doplňovacím kursu pak bylo vyučováno ještě zacházení s topografickým měřickým stolcem (s příslušenstvím), zavedeným ve francouzské armádě, grafickým metodám měřickým, pak základům fotogrametrie, grafické restituci leteckých snímků a o opravě plánů a map. — Učители jsou důstojníci.

Každý absolvent kursu podrobí se závěrečné zkoušce před zvláštní komisí. Při zkoušce byly loňského roku v Paříži dány tyto otázky:

Popis pochodové cesty podle mapy;

orientace podle mapy;

pochod v lese v daném směru podle busoly;

náčrt cesty 2 km dlouhé a přilehlého terénu (2 hod), panoramatický náčrt (30 minut).

Každý žák, podrobivší se zkoušce, dostane diplom (Brevet de Préparation militaire, Spécialité Topographie), nejlepší z nich pak peněžitá prémie.

Finanční prostředky společnosti jsou: subvence těchto ministerstev: války, školství, zemědělství, veřejných prací, vnitra, dále městské rady pařížské, různých bank, dary a členské příspěvky.

Společnost má svůj zvláštní orgán, „Bulletin de la Société de Topographie de France“, jenž vychází v dvouměsíčních sešitech a uveřejňuje různé články informační z oboru topografie.

Jak z tohoto stručného nástinu zřejmo, je činnost této vlastenecké společnosti velice záslužná. Učebná osnova a postup při zkouškách svědčí o důkladnosti, s jakou se látka probírá a jest důkazem, jaký význam ve Francii se přisuzuje tomuto důležitému odvětví vojenských nauk v předvojenské výchově.

Podplukovník lit. armády Jackul:

Litevská armáda.

Litva byla r. 1919 dne 16. února prohlášena Národní radou (Tautos Taryba) ve Vilně republikou.

Hlava státu a vrchní velitel branné moci v míru je prezident republiky. Je také předsedou Obranné rady (Gynimo Taryba). Prezident republiky rozhoduje o vyhlášení mobilisace a ve válce jmenuje vrchního velitele operující branné moci.

Zákonodárnou moc vykonává sněmovna (seimas).

Počet obyvatelstva podle sčítání 17. září 1923 a statistiky z r. 1926 činí asi 2.247.062.

Podle národnosti je: Litevců 80.14%, Židů 7.11%, Němců 4.08%, Poláků 3.02%, Velkorusů 2.34%, Lotyšů 0.69%, Bělorusů 0.20%, jiných 1.85%, cizinců 0.57%.

Podle vyznání: Řím. katolíků 80.48%, evangelíků 8.81%, pravoslavných 2.53%, reform. 0.74%, jiných křesť. vyznání 0.09%, židů 7.26%, mohamedánů 0.09%.

Rozpočet na r. 1927 byl 229.535.703 litů (1 lit = 0.1 dolaru USA), z nichž 17% pro ministerstvo národní obrany.

Soustava vojska. Branná moc je vybudována na podkladě všeobecné branné povinnosti podle systému rámcového (kádrového) a rozčleňuje se podle stupně válečné pohotovosti a vojenského výcviku na aktivní armádu, I. a II. zálohu.

Činná služba je stanovena branným zákonem 18měsíční u pěchoty a u všech ostatních zbraní dvouletá.

Teritoriální voj. administrativní rozdělení státu je toto: celé území je rozděleno na 3 obvody (I. Panevėžys, II. Kaunas a III. Šiauliai); tyto na doplňovací okresy. V čele obvodu je velitelství obvodu (Karo apygardos štabas).

Doplňování armády je teritoriální, vyjma jezdeckto a speciální útvary; tyto jsou doplňovány z celého státního území.

Ministerstvo národní obrany (Krašto Apsaugos Ministerija) je nejvyšším správním a velitelským úřadem armády a dělí se na 3 skupiny: hlavní štáb, zásobovací správa a vojenský soud.

Přímo ministru národní obrany podléhá kabinet svým poradním sborem — Vojenská rada (Karo taryba), již předsedá ministr anebo náčelník hlavního štábu.

Hlavní štáb má 3 odbory: generálního štábu, vzdělávací a vojenských předpisů a administrativní. Každý z těchto odborů má několik oddělení.

Náčelník hlavního štábu je představeným všech důstojníků gen. štábu; do jeho působnosti náleží veškeré přípravy k obraně státu.

Pěchota má 7 pěších pluků. Každý pluk se skládá ze 3 praporů (ze 3 pěších a z 1 kulometné roty), a 1 roty minometů, z 1 spojovací roty, z 1 náhradní roty, z 1 pomocné roty, z 1 zvědného oddílu a 1 četu trubačů.

Dělostřelectvo má 3 pluky polního, 1 pluk hrubého dělostřelectva.

Jezdeckto: 1. pluk husarů a 1 pluk hulánů. Mezi oběma není rozdílu, vyjma stejnokroj. Divisní jezdeckto tvoří zvědné oddíly pěších pluků.

Jezdecký pluk má: 4 jezd. eskadrony, 1 kulometnou eskadronu, 1 technickou a 1 pomocnou; tato má 1 četu trubačů.

Letectvo podléhá přímo hlavnímu štábu a skládá se z letectva zvědného, stíhacího a bombardovacího s různým počtem letek. Letky mají 8—12 letounů.

Basí námořního letectva je Klaipėda.

Technické vojsko: 1 prapor pionýrů, 1 prapor spojovací, 1 rota železniční

Dopravní vojsko: 1 prapor automobilů a 1 vozatajský prapor.

Služby jsou zásobnictvo, zdravotnictvo, zbrojní, technická, justiční, duchovní a zvěrolékařská.

Armádní ústavy:

Vyšší důstojnické kursy velkého knížete litevského Vitolda (Vytautas) jest nejvyšší škola vojenská, která pěstuje voj. vědu, má 2 oddělení: všeobecné — výchova trvá 1 rok a generálního štábu — vychovává důstojníky generálního štábu; trvá 2 a půl roku.

Pro zdokonalení důstojnického sboru při těchto vyšších kursech jsou zřízeny kursy aplikační pro dělostřelectvo, letectvo a technické vojsko.

Vojenská akademie v Kaunase (Karo mokykla) vychovává důstojníky pěšího vojska, dělostřelectva, jezdeckta a pomocných zbraní z povolání. Škola je přístupná mladým lidem po vykonání zkoušky z rozsahu maturity. Výchova trvá 3 léta. Absolvent se stává poručíkem (leitenantas).

Škola důstojnických aspirantů pro přípravu důstojníků v záloze.

Vědecký voj. ústavem je „Karo Mokslo Drangija“ s ústředím v Kovně a s odbočkami ve všech posádkách do praporu.

Válečný archiv založen 1919.

Vojenský zeměpisný ústav je přiřčen ministerstvu národní obrany.

Válečné museum je v Kaunase.

Dislokace.

1. p. pluk velk. knížete Gediminasa — Ukmerge.

2. p. pluk velk. knížete Algirdasa — Kaunas.

4. p. pluk lit. krále Mindaugasa — Panevėžys.

5. p. pluk velk. knížete Keistutisa — Kaunas.

7. pěší pluk — Klaipėda.

8. pěší pluk — Šiauliai.

9. pěší pluk — Mariampole.

1. pl. husarů velkého litevského knížete Januša Radzivila — Kaunas.

2. pluk hulánů — Alytus (Olita).

Dělostřelectvo: Kaunas, Vilkaviskis, Kedainiai.

Letectvo: Kaunas a Klajpeda.

Technické vojsko: Kaunas, Radviliškis.

Dopravní vojsko: Kaunas.

Kapitán Karel Vaněk, p. pl. 29.:

Španělské vojsko ve švýcarském osvětlení.

Plukovník Dizsbach, velitel švýcarské 4. pěší brigády, který ztrávil nějaký čas na španělsko-marocké frontě v El Rifu, napsal v „La Revue Militaire Suisse“ pod titulem „Španělské vojsko v poslední kampani El Rifské — posudek zahraničního vojenského odborníka“ článek, který byl v plném znění otištěn ve španělském překladě v časopise „Memorial de Infanteria“, Toledo, roč. 1927, č. 184. — Článek jest pozoruhodný tím, že hodnotí a staví španělské vojsko do zcela jiného, lepšího světla, než se leckde až doposud za to mělo; je psán objektivně a věcně a uvádíme proto dále ve výtahu některé zajímavé poznatky dotčeného autora:

V Africe nemělo Španělsko 1924 k dispozici více oddílů, než bylo nezbytně nutno ke krytí míst, do té doby obsazených. Teprve když bylo rozhodnuto, zahájit společně ofenzivu s Francouzi proti Abd-el-Krimovi, byla zřízena skutečná expediční armáda. Úsilí dosažené po této stránce je prostě podivuhodné. V květnu 1925 přehlížel gen. Primo de Rivera pásmo v Melille.

Operační vojsko u Alhucemasu opatřil veškerým materiálem válečným: střelivem, výstrojem, výzbrojí atd., byl tam dopraven — najednou — sty automobilů. Tamní zbrojní dílny pro montování a opravy, s rozsáhlými skladišti jsou obrovským závodem, jediným svého druhu, a jsou zároveň jakousi všeobecnou etapní továrnou. „Intenzivní činnost a naprostý pořádek, který tam vládne; hojnost materiálu již uloženého; množství a rozmanitost zbraní a strojů¹⁾: to vše je příčinou upřímného podivu zahraničního pozorovatele, který nedoufal, že se setká ve Španělsku — zemi to v Evropě nejméně známé, mělo by se spíše říci zemi zneužívané — s takovým důkazem skutečného organizačního ducha. Ale tento úžas se ještě stupňuje, vstoupí-li se do vojenských nemocnic, zvláště španělského Červeného kříže, jež jsou právě vzory svého druhu.“

Autor tvrdí, že nikde neviděl nemocnic tak přepychově a pohodlně zařízeníých, jako jsou tyto španělské. Rovněž rychlost, s jakou jsou různé služby a ústavy etapní postavovány, nebo přemísťovány, jestliže se fronta posune kupředu, jest obdivuhodná.

Španělské vojsko v Africe je vystrojeno a vyzbrojeno, jako kdyby bylo mělo býti uvedeno v činnost ve světovou válku a v některém oboru je ještě lépe: na př. jeho dělostřelectvo bylo opatřeno 105 mm horskou houfnicí, rozkládacím horským kanonem, jaký na př. Francouzi neměli ještě v létě 1926. Pěší roty nemají sice až dosud více než 2 lehké kulomety, ale za to mají velké množství přístrojů na pušku Mauser k vrhání granátů. Vojsko je dostatečně dotováno moderním materiálem, útočnými vozy, letadly různých druhů (bombardovacími, zdravotnickými a j.), atd. a polní služba zdravotnická je vybavena všemi detaily.

Dále hodnotí autor oddíly, důstojníka, vojáka a píše: „Španělský důstojník zřejmě miluje své povolání. Jeho kult krále, který projevuje při každé příležitosti a s celou upřímností, je vpravdě čarovný. Jeho skromnost, vlídnost, zdvořilost nemají sobě rovna. V žádném vojsku není zahraniční důstojník přijat tak pozorně a srdečně. Všichni jsou kavalíři!“

¹⁾ Zmínky zasluhuje mimo jiné přístroj pro samočinnou střelbu nábojů s otravnými plyny — nedávný vynález španělského plukovníka Morelló, velitele děl parku — s hermetickým uzavěrem uvnitř, který zabraňuje jakémukoliv ohrožení obsluhy.

Autor se pak obdivuje fyzické odolnosti a vytrvalosti všech důstojníků, již byl svědkem při polní službě před nepřitelem, a píše dále:

„Co se týká mužstva, nutno rozlišovati:

1. vojiny z poloostrova, 2. vojiny domorodé, 3. vojiny cizinecké legie. — Drobný a téměř jemný v své uniformě ze zelenavé látky, až příliš upravený — vojin španělský jako jednotlivec je spíše půvabný než marciální. Naproti tomu domorodý vojin rífský (ve španělské službě) má divoký vzhled a zřejmou sílu, jež vzbuzuje určitý dojem. To, co zdůrazňuje ještě jakousi zdánlivou méněcennost španělského vojáka jest, že se tu a tam dostavuje dosti jisté nedbalosti a lenivosti, způsobené klimatem Maroka. Přes to má vojin španělský větší cenu, než by se povrchnímu pozorovateli na první pohled zdálo: je vytrvalý v námaze a strádání, snáší podivuhodně vedro i žízeň, nosí těžká břemena, je neuvěřitelně resistantní v svém křehkém vzhledu. Ač celkem mlčelivý, vždy je při dobrém humoru. Je v každém případě odhodlaný a statečný. Je příkladný v svém klidu, na př. v malých pevnůstkách „el blocares“, umístěných v linii posunuté dopředu, je-li na ně útočeno ručními granáty.“

Co se týká domorodých vojinů, oceňuje je autor takto: Všichni jsou až příliš stateční a nadlidské vytrvalosti.“ Prapory, sestavené z domorodých vojinů rífských, slovou: „los tabores“, každý má 3 pěší roty a 1 rotu kulometno-mimometnou. Tato rota je však vždy sestavena výhradně z evropských vojinů.

„Avšak tělesem, zasluhujícím zvláštní zmínky jak pro svou jedinečnou cenu vojenskou, tak i pro význam a důležitost svých výkonů je španělská cizinecká legie.

V tomto vojsku 85% mužstva jsou Španělové. Má určitě větší cenu nad jinými jednotkami, protože má odlišnou výchovu než ony; ovládá ji zvláštní, rytířský duch, který jí její tvůrce a nynější velitel, plk. Millán Astray, dovedl inspirovati.

V upomínku na velké a slavné tradice španělské ze XVI. stol. nazývá se pluk cizinecké legie „el Tercio“ a prapor „la Bandera“; jest jen jediný pluk el tercio; má 8 polních praporů, jednu eskadronu kopiníků a jeden náhradní prapor.“ — Na jaře 1926 měl tercio 8500 mužů a tento počet roste bez ustání.

„A nejsou to jen“ — volá autor — „jeho prapory a bubny hlubokého tónu, zvuků tak vážných, které vzbuzují v El Rifu ve XX. století tradičního ducha španělských kampaní zašlých věků!“

Legie jsou doplňovány najímáním dobrovolníků. Cizinci jsou přijímáni (nyní jest jich 15%), avšak kladou se velmi těžké podmínky; tyto shrnují se v jakési „credo“, které kandidát předtím, než smlouvu podpíše, musí odpřisáhnouti. Ví tedy každý, do čeho a do jakých poměrů vstupuje, předem: obětování svého života a svého osobního pohodlí jednou provždy.

„Plk. Millán Astray vštěpuje svým legionářům jakýsi skoro nadlidský mysticismus, který umožňuje veškeré to jejich hrdinství. Nazývají je „caballeros legionarios“. Musím se zmíniti o tom, že jsem byl přítomen provádění jisté operace 3. bandery (major García Escámez), která mne uvítala zpívajíc s nevýslovnou vroucností hymnu legie. Ohromný byl dojem, který na mne učinil duch mužstva. — Mohlo by se věřiti, že s takovým vypětím morální struny je vždy spojeno nebezpečí jisté únavy, ba dokonce v periodách odpočinku nebo přestávek v boji nebezpečný úpadek kázně. Ale není tomu tak. Kázeň v legii je nezlomitelná! — V žádných oddílech není viděti pevnějšího a odvážnějšího mužstva než v praporech legie. — V Tetuánu dal major Ortiz de Zánate vykonati v mé přítomnosti 6. praporem bojové cvičení. Přes to, že cvičení bylo velmi jednoduché a velmi jasné, dovolilo mi utvořiti si představu o podivuhodných vlastnostech tohoto vojska, že by se ho dalo použiti tak dobře a bez přechodu v některé kampani evropské proti jakémukoli nepříteli... To, čemu se hlavně obdivuje pozorovatel, jest dokonalá homogenita legie, jež je živou a zářivou apologií vojáka.“

Cizinecká legie po dobu 6 let svého trvání měla až dosud na 6500 mrtvých a raněných.

„Cizinecká legie nám odhaluje, co voják španělský, vychovávaný školou, dokonale vedenou talentovaným velitelem, může být... A nebude snad nejmenším výsledkem této poslední akce El Rifské, jestliže si Španělsko uvědomí své skutečné síly, schopnosti a možnosti a víru ve svou budoucnost.“

Dodatkem ještě několik detailů o španělské pěchotě. Má nyní 78 řadových pluků, 12 horských praporů, 18 praporů myslivců (Cazadores), 8 praporů cizinecké legie, 1 prapor instrukční, 5 praporů domorodců z El Rifu.

Z.:

Sjezd československých přírodovědců, lékařů a inženýrů.

O svatodušních svátcích se konal v Praze VI. sjezd československých přírodovědců, lékařů a inženýrů. Vědecká práce byla organizována v 24 sekcích, z nichž XVIII. byla věnována vojenskému zdravotnictví. Prací v této sekci se účastnilo 16 vojenských lékařů, 7 veterinářů a 4 lékárníci, celkem 27 přednášek. Přednášky budou otisknuty ve zvláštním čísle „Vojenských zdravotnických listů“.

K sekci je přihlášeno 58 lékařů, 16 zvěrolékařů a 7 lékárníků. Vojenští inženýři a důstojníci voj. zeměpisného ústavu, počtem 24, jsou přihlášeni v různých sekcích.

RŮZNÉ ZPRÁVY

Z činnosti stát. geologického ústavu Československé republiky. V ročníku 1927 věstníku tohoto ústavu je mimo 34 geologických a mineralogických pojednání uvedena zpráva ředitele dr. Purkyně o činnosti ústavu r. 1926, z níž výtah byl otištěn v čís. 10. „Zpráv veřejné služby technické“. Státní geologický ústav československý zmapoval již plochu 13.600 km², z toho r. 1926 úhrnem 2.600 km². Chemická laboratoř ústavu vykonala 595 jednotlivých zkoušek, 40 kvalitativních a 46 úplných kvantitativních rozborů. Hlavně byly konány rozborů hornin, vody a některých minerálů. Knihovna ústavu čítá 6.232 děl o 11.143 číslech.

Úpravy státních silnic v Čechách na účet silničního fondu. Podle článku vrchního odborového rady Ing. V. Svobody, otištěného v čís. 10. „Zpráv veřejné služby technické“, schválilo ministerstvo veřejných prací zadání úpravy 227.970 m státních silnic dvojnásobnými nátěry živými emulsemi nákladem asi 16 mil. Kč a úpravy 62.400 m státních silnic proléváním živými emulsemi nákladem okrouhle 13.500.000 Kč. Pro těžkou a nákladní dopravu byly zadány vozovky ze živého betonu v délce 9.813 m a z cementového betonu v délce 6.600 m. Dlážděné vozovky státních silnic byly zadány v délce 4.277 m o ploše 26.206 m² nákladem okrouhle 2.696.000 Kč. Mimo to povolilo ministerstvo veřejných prací příspěvky ze silničního fondu k vydláždění průchodů státních silnic 49 obcím v Čechách na úhrnou délku přes 31.000 m nákladem rozpoč-

teným 18.041.000 Kč, z čehož hradí silniční fond 12.400.600 Kč. Povrchové nátěry a prolévání živými emulsemi obstarají odborné firmy. Vozovky s velkou dopravou, které letos nelze upravit novodobými způsoby, budou vázovány ve vlastní režii zemské politické správy, jež na 12 tratích plně již zaměstnala všechny těžké silniční válce, jež nyní má.

„Československá Národní čítanka“ vydána bude k desátému výročí Československé republiky Státním nakladatelstvím. Budou v ní uveřejněny články významných pracovníků veřejného našeho života: Al. Jirásků, dr. F. Soukup, dr. Al. Rašín, dr. V. Dvorský, dr. H. Jelínka, dr. J. Murko, dr. V. Kybala, dr. K. Kramář, dr. K. Kadlec, dr. M. Weingart, dr. M. Hodž, dr. P. Bujná, dr. O. Srdínka, Jos. Holečka, dr. Ant. Berkida, dr. Ant. Král, dr. J. S. Procházka, Al. Žipka, dr. E. Čapka, dr. Cyr. Horáček, dr. F. Samka, Ing. J. Veselý, dr. M. Fatky, **Fr. Udržal**, **Jana Syrového**, dr. M. Hyska, dr. Boh. Němce, dr. G. Fridricha, dr. Jos. Kurze, dr. B. Bydžovského, Josefa Zemanu, Cyrila Merhouta, dr. Brožka, prof. Smotlacha, Ant. Matuly, dr. Ant. Matějka, K. B. Jiráka, dr. Z. Wirtha, dr. In. Bláhy, dr. Ant. Šauer, Gust. Habermanna, A. Zieglerová, Boh. Němce, dr. Boh. Baxy, dr. J. Folprecht, prof. K. Chotka, dr. T. Trnky, Aug. Žaludy a jiných. Státní nakladatelství vydá tuto publikaci k oslavě desátého výročí republiky a to v květnu t. r. Cena výtisku váz.